

Bijlage 9 Aanvullende jeugdhulpvoorzieningen

Onderstaande betreft de uitkomsten van de werkgroepen van het Actieplan (zie Bijlage 2).

Flexibel team

Omdat we het gezin als systeem zien, is van belang dat er ook expertise aanwezig is om het netwerk van jeugdigen en hun opvoeders te versterken, opdat zij zelf door kunnen en het aangeleerde duurzaam in de praktijk kunnen brengen. Bijdragen aan normalisatie is een van de taken van het flexibel team.

Opdrachtnemer richt het team in aan de hand van de ondersteuningsbehoefte van het Wijkteam 2023, het onderwijs, de huisartsen en de GI's en beweegt qua omvang en benodigde expertises mee met de vraagontwikkeling binnen de MVS gemeenten. Het is een trans-disciplinair team waarin geen klassieke specialismen per product zijn ingekocht, maar professionals aan elkaar zijn verbonden die deels afkomstig zijn uit de specialistische jeugdhulp, en deels uit het welzijnswerk/voorliggend veld (bij voorkeur iemand die de weg weet en voor aansluiting kan zorgen). De inrichting van benodigde capaciteit van het flexibel team is afhankelijk van de invulling van het Wijkteam 2023. De invulling van het flexibel team is aan de Opdrachtnemer. Hierbij geven de MVS gemeenten de volgende aandachtspunten mee voor de verdere invulling:

Probeer zo veel mogelijk weg te blijven van diagnostiek: maak in plaats daarvan samen met de casusregisseur een analyse van de kind factoren, sociaal emotioneel functioneren en omgevingsfactoren. Er wordt een totaalbeeld omschreven, hierin zijn de bescherm- en de risico factoren in beeld gebracht. Aan de hand hiervan wordt het handelingsplan geschreven/aangepast. Dit plan wordt binnen het netwerk van de jeugdige doorgenomen. Het team werkt zonder indicatie en zonder verantwoordingslast, samen met de verantwoordelijk casusregisseur. Uitgangspunten zijn:

Zo kort mogelijk, hoge doorlooptijd.

- Positioneer het team waar de vraag is; ambulante inzet, flexibel van locatie.
- Hou hierbij ook rekening met school- en wijkprofielen.
- Het team werkt als versneller en voorkomer van onnodige diagnose en interventie en indicatie naar specialistische instellingen. Van belang is dat de oplossing voor het kind centraal komt te staan en medewerkers niet hoeven te denken in termen van systemen.
- Het team heeft de specifieke expertise om het netwerk van jeugdigen en hun opvoeders te versterken.
- Benoem duidelijke criteria wanneer en door wie het flexibel team kan worden ingezet.
- Voorkom dat het wordt gebruikt als versnelde route; omzeilen Wijkteam 2023.

De praktijkondersteuners jeugd huisarts

Het is de wens van de MVS gemeenten om tussen Jeugdhulp en huisartsenpraktijken betere verbindingen te maken door professionals van Opdrachtnemer, in de vorm van praktijkondersteuners jeugd, aanwezig te laten zijn op de huisartsenpraktijk. Immers, de huisarts beslist welke kinderen hij doorverwijst naar de ondersteuner jeugd. De ondersteuner

jeugd pakt ondersteuningsvragen op bij kinderen met psychosociale en psychische problematiek. De praktijkondersteuner gaat in gesprek met de jeugdige en beide ouders: maakt een analyse van het probleem en een plan van aanpak gericht op kind en ouders. Mocht blijken dat de problematiek samenhangt met intensieve gezinsproblematiek, dan haalt de praktijkondersteuner in overleg met de ouders de collega-professionals van Opdrachtnemer, het CJG of andere passende ondersteuning erbij. Inzet van specialistische Jeugdhulp is de laatste stap, die alleen wordt gemaakt indien werkelijk nodig. Dit vindt altijd in overleg met de huisarts plaats. De praktijkondersteuner jeugd maakt een vloeiende verbinding met het Wijkteam 2023 en is een linking pin in de betreffende wijk/gemeente en zorgt ervoor dat - indien nodig - andere vormen van ondersteuning vanuit het sociaal domein ingezet worden. Hierbij moeten afspraken worden gemaakt wie de Casusregie heeft. Het exacte profiel van een praktijkondersteuner jeugd kan per huisartsenpraktijk verschillen. De omvang van de huisartsenpraktijk, het type wijk waar de praktijk gevestigd is en de aanwezigheid van andere voorzieningen in de ruimte van de huisartsenpraktijk kunnen hierin bepalend zijn. Dit is maatwerk.

De zorgverzekeraar is verantwoordelijk voor de POH-ggz in de huisartsenpraktijk. Voor de specifieke inzet op jeugd is Opdrachtnemer verantwoordelijk. In sommige gevallen kan ook gebruik worden gemaakt van de inzet van de POH-ggz. Hierover kunnen met zorgverzekeraar DSW nadere afspraken worden gemaakt gedurende de looptijd van de Overeenkomst. De MVS gemeenten kunnen hier vanuit hun partnerrol actief aan bijdragen.

Op dit moment draaien er binnen de MVS gemeenten pilots met praktijkondersteuners. Het is onze ambitie dat deze pilots worden omgezet in de reguliere werkpraktijk door het beschikbaar stellen van praktijkondersteuners jeugd van Opdrachtnemer. Opdrachtgever verwacht van Opdrachtnemer een actieve bijdrage in de uitrol van praktijkondersteuners jeugd over alle huisartsenparktijken die daartoe bereid zijn.

Jeugdhulp en het onderwijs

In de vervolggesprekken die de MVS gemeenten met het onderwijs en de jeugdhulpaanbieders en andere direct betrokkenen heeft gehad, zijn aanvullende accenten gelegd over hoe Jeugdhulp en onderwijs zich anders en beter tot elkaar dienen te gaan verhouden om ervoor te zorgen dat kinderen/ leerlingen tijdige en passende ondersteuning en hulp krijgen:

Organiseer Jeugdhulp dichtbij in de leefwereld van het kind, ook als het om specialistische Jeugdhulp gaat, bv via het flexibel team en zorg voor een waakvlamfunctie.

Breng de basisondersteuning (onderwijsondersteuning) op iedere school, kinderopvangorganisatie, etc. op orde en zorg dat deze verschillende behoeftes in de klas aan kan en naadloos aansluit op het zorgteam ((aanvullende) Jeugdhulp zoals gezinsspecialisten). Garandeer vaste aanspreekpunten.

Sluit een privacy-convenant op regioniveau waarin alle partijen rondom de jeugdige vastleggen wat zij verstaan onder samenwerken en hoe om te gaan met het uitwisselen van informatie.

Van Opdrachtnemer wordt gevraagd om echt 'samen te werken' vanuit:

- Een professionele basishouding (gelijkwaardigheid, flexibel, werken vanuit vertrouwen, praten met en niet over, niet los laten, transparantie) met oog voor de inzet van informele partijen (buurtgezinnen, sportclubs, scouting).
- Om samen één Ondersteuningsplan te maken en van daaruit te werken.
- Te zorgen voor een goede overlegstructuur op verschillende niveaus.
- Aan te sluiten bij succesvolle ontwikkelingen binnen de MVS gemeenten, zoals wijkgericht werken, gezinsspecialisten en diverse pilots (Familieklas, project Poldervaart, Klusklas, onderwijs-zorgarrangementen, Metrolijnen en Zebraklas).
- Zich, samen met het onderwijs, te verbinden aan de Sociale basis.
- Oog te houden voor (elkaars) kwaliteitseisen (bewezen interventies, bekwaam personeel, SKJ, meldcode, Sisa).
- Benutten en creëren van nieuwe kansen (bv. collectief aanbod).

Jeugdhulp en veiligheid

Jeugdhulp en veiligheid

- Het thema veiligheid moet een onderdeel zijn in het werken aan de voorkant. Er is op dit moment niet altijd voldoende kennis over de te nemen stappen bij vermoedens van onveiligheid binnen het gezin.
- Toon eigenaarschap wanneer het gaat om veiligheid. Dit is niet alleen een verantwoordelijkheid van de GI en VT
- Er kan een betere verbinding worden gemaakt met het CJG om eerste signalen zo snel mogelijk op te pakken.
- Goede triage aan de voorkant in de wijkteams is belangrijk. Dit kan betekenen dat juist direct specialistische Jeugdhulp wordt ingezet.
- Snelle en goede schakeling met de Raad voor de Kinderbescherming. Te lange wachtlijsten kan nadelige gevolgen hebben voor de veiligheid van jeugdigen.
- Zorg dat medewerkers voldoende zijn toegerust in het werken waarbij de veiligheid van Jeugdigen in het geding is. Dit kan spannend zijn voor medewerkers in relatie tot hun SKJ registratie. Dit vraagt iets van de jeugdhulpaanbieder als werkgever.
- De doelgroep van de specialistische jeugdhulp wordt steeds zwaarder. Er moet meer toerusting komen op de complexe zaken. Hierbij valt te denken aan het creëren van kleinere behandelgroepen. Nabijheid voor deze jongeren is belangrijk. Dit alles om gesloten plaatsing te voorkomen.
- Gesloten jeugdzorg is niet altijd te voorkomen maar zorg ervoor dat dit zo kort mogelijk wordt ingezet en draag zorg voor een passende vervolgplaatsing (niet vanuit gesloten naar bijv. een kamertraining, deze stap is te groot voor jongeren).
- Om de veiligheid te borgen niet alleen denken aan een specialistische time out maar ook kijkend naar netwerk, noodbed, zorghotel. Veelal is er zeer tijdelijk een rustplek nodig.
- Wanneer ouders en jeugdigen noodzakelijk geachte hulp weigeren, zal Opdrachtnemer dit met betrokkenen bespreken en analyseren of het weigeren, niet willen of niet kunnen inzetten van de hulp acceptabel is en niet leidt tot een ernstige bedreiging voor de jeugdig(e)n. Mocht uit deze analyse, in samenspraak met betrokkenen, blijken dat deze

bedreiging mogelijk wel aanwezig is, dan zal Opdrachtnemer een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de Kinderbescherming indienen.